

Tipul măsurii: X INVESTITII

X SERVICII

☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descriere generală, inclusiv logica intervenției

Constanța este unul dintre cele mai urbanizate județe din România, conform rezultatelor ultimului recensământ al populației și locuințelor, realizat în 2011, cât și statisticilor anului 2015 care plasează ponderea populației urbane la cca 69% din total populație în cadrul celor 9 orașe și 3 municipalități (față de media României de cca 55%). Totuși, chiar și cu această perspectivă, gradul de înzestrare al comunelor și satelor în privința infrastructurii de bază necesită o intervenție rapidă din partea GAL-ului în vederea asigurării egalității de șanse ale locuitorilor în raportul imediat de comparație cu mediul urban.

Statisticile recente plasează GAL în linia zonelor rurale limitrofe marilor centre urbane, care însă tocmai datorită acestei proximități nu au reușit să dezvolte propriile capacități și structuri care să asigure servicii locale pentru populație, astfel: dacă în privința serviciilor de învățământ, cele trei UAT-uri componente GAL au uniform repartizate cele 17 unități de învățământ și cele 15 unități ale culturii și cultelor, din punct de vedere al serviciilor sociale, doar Cumpăna beneficiază de o acoperire relativ bună cu cele 3 centre, Poarta Albă deține doar un centru, în timp ce Valu lui Traian, cu o populație comparabilă cu cea din Cumpăna, nu beneficiază formal de astfel de servicii. Aceste valori solicită o intervenție specifică, în special din perspectiva populației cu vârste de peste 65 ani ce reprezintă o zecime din totalul rezidenților.

Structurile educaționale preșcolare și cele de tip after school, precum și facilitățile recreaționale existente la nivelul teritoriului GAL sunt limitate și conduc la adâncirea inegalității de șanse ale copiilor de aceeași vârstă din mediul rural, cu cei din mediul urban. Analiza statistică a relevat faptul că unui cadru didactic îi revin 16 elevi cu vârsta de până la 14 ani, pentru activitățile școlare care se desfășoară în facilitățile existente, însă lipsa structurilor care să se adreseze activităților în afara curriculei și să stimuleze educația non-formală necesită intervenție imediată prin măsura propusă. Pentru seniorii din teritoriul GAL se impune adresarea nevoilor de socializare și păstrarea implicării în viața satelor componente GAL la nivelul activităților de tineret.

În privința infrastructurii rutiere locale (rețea de drumuri comunale, mobilier urban și semnalistica aferentă), teritoriul GAL este suficient acoperit, însă sunt anumite căi de acces și drumuri ce interferează cu alte proiecte care vizează infrastructura de bază (de ex: rețele de apă și apă uzată) sau sunt aferente unor cartiere/cvartale în dezvoltare, pentru care se vor întocmi proiecte unitare și coerente care vin în completarea celor finanțate prin POS Mediu și/sau POIM, precum și a celor care au în vedere conectivitatea drumurilor și rolul multiplu al acestora către diverse căi de transport.

Obiectivul general al măsurii este de a susține dezvoltarea infrastructurii rurale și serviciilor de bază la nivelul GAL, care să permită dezvoltarea economică și socială durabilă, precum și reducerea sărăciei în spațiul rural, toate acestea contribuind la obiectivul de dezvoltare rurală de îmbunătățire a dezvoltării teritoriale echilibrată a comunității GAL, inclusiv menținerea locurilor de muncă conform Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, art. 4, litera c. Măsura se încadrează în art. 20 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

Obiectivele specifice ale măsurii:

- Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale și a sistemelor de alimentare cu apă/apă uzată, elemente de bază pentru comunitatea rurală
- Infrastructura educațională/socială care să aibă capacitatea de a susține un nivel decent de educație și îngrijire a copiilor antepreșcolari și școlari
- Sprijinirea și dezvoltarea structurilor construite pentru activitățile grupurilor defavorizate, seniorilor, inclusiv a inițiativelor de tineret

Măsura propusă va determina, prin investițiile directe, crearea de noi unități sau extinderea celor existente și, astfel, se ameliorează ocuparea forței de muncă, contribuind la îndeplinirea priorității specifice “Promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltare economică în zonele rurale” prevăzută de Regulamentul (UE) nr. 1305/2013, art. 5, pct 6.

Această măsură încurajează complementaritatea activităților desfășurate în mediul rural, în sensul că se vor încuraja inițiativele orientate către asigurarea accesului la servicii de bază, precum și cele orientate către activități recreative; în acest mod măsura propusă contribuie la Domeniul de intervenție 6B “Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale” prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013, pct 6B. În același timp, măsura va conduce și la efecte secundare, în sensul că va contribui direct la obiectivele domeniului de intervenție 6B, însă va avea un impact pozitiv și asupra îmbunătățirii performanței generale exploatațiilor agricole printr-o mai bună integrare a fermierilor în lanțurile de produse alimentare (DI3A), precum și la o utilizare eficientă a resurselor în sectorul agricol-alimentar (DI 5B și DI 5C).

Prin inițiativele sub această măsură, orientate către tehnologiile avansate și moderne de construcție cu caracter inovator, se va contribui la realizarea de obiective transversale prin investițiile așa cum sunt definite de art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013). În fapt, toate îmbunătățirile infrastructurii de bază contribuie la protejarea mediului și reducerea consumului de apă, încurajează spiritul antreprenorial la nivelul fermierilor și tinerilor în special, iar infrastructura educațională și socială funcțională și la capacitate va sprijini populația tânără să se adapteze mai bine la piața muncii.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Această măsură este complementară cu M11, întrucât se pot organiza programe de formare profesională pentru persoanele care vor fi angajate de către beneficiarii care vor face investiții în infrastructura locală, în sisteme moderne de alimentare cu apă și în infrastructura socio-educatională.

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura este sinergică atât cu M2, cât și cu M3., întrucât îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a sistemelor de alimentare cu apă contribuie la stimularea investițiilor (în structuri de procesare și în întreprinderi mici și mijlocii). În paralel, și aplicarea eficientă a M12 contribuie, prin acțiunile de informare și conștientizare a populației GAL-ului, la implementarea cu succes a M4.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Această măsură va produce efecte benefice la nivelul teritoriului GAL, în general și la nivelul gospodăriilor, în mod special, prin îmbunătățirea confortului și nivelului de trai al locuitorilor săi și, deopotrivă, va contribui la diminuarea tendințelor de declin social și economic.

Măsura va asigura, de asemenea, condiții pentru egalitatea de șanse pentru copiii de aceeași vârstă preșcolară din mediul rural cu cei din mediul urban, care să le permită integrarea facilă în structurile de învățământ școlar, iar formarea tinerilor capabili să se adapteze cu ușurință la

condițiile pieței muncii se bazează și pe activitățile non-curriculare, din cadrul activităților after school vizate.

O altă componentă a valorii adăugate create prin măsură se referă și la condițiile de bază pentru desfășurarea activităților care vor încuraja investiții noi pe teritoriul GAL și creșterea locurilor de muncă în condițiile unor noi servicii utilitare funcționale și permanente.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Directiva 91/271/CEE, privind epurarea apelor uzate urbane Directiva 98/83/EC privind calitatea apei destinate consumului uman
- R (UE) nr. 1407/2013, privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.
- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013 R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013
- Legea nr. 263/2007, privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;
- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea de Guvern nr 26/2000, cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare
 - Reg. (UE) 2020/2094 al Consiliului din 14 decembrie 2020 de instituire a unui instrument de redresare al Uniunii Europene pentru a sprijini redresarea în urma crizei provocate de COVID-19
 - Reg. (UE) 2220/2020 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul acordat din FEADR și din FEAGA în anii 2021 și 2022 și de modificare a Reg. (UE) nr. 1305/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1307/2013 în ceea ce privește resursele și aplicarea regulamentelor respective în anii 2021 și 2022 și a Reg. (UE) nr. 1308/2013 în ceea ce privește resursele și repartizarea unui astfel de sprijin pentru anii 2021 și 2022

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- Comunele și asociațiile acestora, conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school).
- angajații structurilor înființate sau dezvoltate, beneficiari ai măsurii 1
- Serviciile furnizate în cadrul proiectelor de infrastructură socială (servicii sociale fără cazare) se adresează următoarelor grupuri vulnerabile: persoane cu dizabilități; persoane aparținând minorității etnice, inclusiv minorității roma; persoane provenind din familii monoparentale; persoane care trăiesc cu venitul minim garantat; copii și familii cu risc de abandon și excluziune socială, tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului; victimelor violenței în familie.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plata în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45(4) și art. 63 ale R(UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1 Acțiuni eligibile pentru proiecte finanțate din fonduri FEADR:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei publice de apă, a rețelei publice de apă uzată precum și construcția, extinderea și/sau modernizarea rețelei de drumuri de interes local
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) grădinițelor, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă
- Extinderea și modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor, precum și a infrastructurii de tip after-school
- Costurile generale ocazionate de cheltuielile cu construcția sau renovarea de bunuri imobile și achiziționarea sau cumpărarea prin leasing de mașini și echipamente noi, în limita valorii pe piață a activului, precum onorariile pentru arhitecți, ingineri și consultanți, onorariile pentru consiliere privind durabilitatea economică și de mediu, inclusiv studiile de fezabilitate, vor fi realizate în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție
- Amenajarea spațiilor publice locale (de ex. parcuri, terenuri de joc, piste de carting, etc.);
- Îmbunătățirea serviciilor publice locale prin dotarea lor cu echipamente necesare, achiziționarea utilajelor, echipamentelor pentru serviciile publice locale în cadrul primăriilor ;
- Îmbunătățirea siguranței publice prin înființarea și/sau modernizarea și/sau extinderea rețelelor de iluminat public și/sau instalarea, modernizarea și/sau extinderea sistemelor de supraveghere;
- Înființarea/dezvoltarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale, piețe locale;
- Construire/modernizarea/reabilitarea/dotarea inclusiv eficientizarea energetică a clădirilor (sedii UAT, dispensare veterinare, dispensare umane, unități de învățământ și alte clădiri de utilitate publică);
- Conservarea patrimoniului imaterial cum ar fi muzica, folclor, etnologie, etnografie.
- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de agrement pentru populația din spațiul LEADER
- Înființarea, modernizarea și/sau dotarea infrastructurii de agrement și turistic de uz public conform specificului local

6.2 Acțiuni eligibile pentru proiecte finanțate din fonduri EURI:

- investiții în infrastructură socială;
- achiziția de echipamente și/sau programe IT pentru soluțiile de e-guvernare, e-educație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură;
- dezvoltarea de soft pentru toate domeniile aferente dezvoltării rurale (administrație, educație, mediu, social, economic, cultural etc.) și pentru soluțiile de e-guvernare, eeducație, e-incluziune, e-sănătate și e-cultură;
- achiziția de soft, brevete, mărci, drepturi de autor pentru soluții publice de e-guvernare;

Activitățile din cadrul măsurilor de infrastructură socială vor asigura furnizarea serviciilor fără cazare, astfel: servicii de prevenire a separării copilului de familie; servicii de reconciliere a vieții profesionale cu viața de familie; servicii sociale pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la educație, formare profesională, asistență medicală, incluziune socială; servicii de consiliere și informare; servicii de inserție și reinserție socială, servicii de prevenire și corectare a excluziunii sociale.

Acțiuni neeligibile:

- Investiții în infrastructura de apă/apă uzată pentru localitățile rurale care intră sub incidența proiectelor regionale finanțate prin POS Mediu
- - Achiziția de echipamente/utilaje second hand
- - Activități care contravin normelor în vigoare privind dubla finanțare

7. Condiții de eligibilitate

Condițiile de eligibilitate sunt corelate cu obiectivele măsurii, cu respectarea condițiilor generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și respectarea regulii schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul), printre altele:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Investiția să se realizeze în spațiul rural și trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția în infrastructura de apă/apă uzată să fie în conformitate cu Master Planurile aprobate pentru apă/apă uzată;
- Proiectul de investiții în infrastructura de apă/apă uzată trebuie să dețină avizul Operatorului Regional ce atestă funcționalitatea sistemului și conformitatea pentru soluția de funcționare”

Pentru Proiectele de investiții în infrastructura socială, suplimentar față de condițiile menționate mai sus, vor fi respectate și următoarele condiții de eligibilitate:

- prin acest tip de proiecte nu pot fi finanțate infrastructuri de tip rezidențial;
- proiectele de infrastructură socială trebuie să asigure funcționarea prin operaționalizarea infrastructurii de către o entitate acreditată ca furnizor de servicii sociale;
- asigurarea sustenabilității proiectelor depuse în cadrul măsurilor de finanțare a infrastructurii sociale din surse proprii sau din alte surse de finanțare, precum accesarea Axei 5 POCU.

8. Criterii de selecție

În vederea operaționalizării măsurii, se vor stabili criterii de selecție a proiectelor pe baza următoarelor principii:

- Principiul prioritizării tipului de investiții în sensul prioritizării investițiilor în infrastructura de apă/apă uzată;
- Principiul gradului de acoperire a populației deservite
- Principiul conectivității în vederea asigurării legăturii cu principalele căi rutiere și alte căi de transport;
- Principiul rolului multiplu în sensul accesibilizării agenților economici, a zonelor turistice, a investițiilor sociale, accesibilizarea altor investiții finanțate din fonduri europene.
- Principiul prioritizării investițiilor care vin în completarea celor finanțate prin POS Mediu și/ sau POIM.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice

locale și ONG-uri, de până la 100% în cazul proiectelor de apă/apă uzată, sub rezerva aplicării art. 61 din R (UE) nr. 1303/2013.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi de max. 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri și care vizează infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructura de tip after-school) și nu va depăși 100.000 euro.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

Valoarea maximă alocată Măsurii 4 este 743.759,14 euro, din care

Suma alocată din FEADR: 688.325,66 euro

Suma alocată din EURI: 55.433,48 euro

10. Indicatori de monitorizare

În vederea evaluării efectelor măsurii se propune drept indicator de monitorizare populația netă care beneficiază de servicii sau structuri îmbunătățite.